

La correspondance, l'échange ...

Benny Van Dyck, Bart Van Den Bosch, 10-12 jaar, De Triangel, Boischot

Een tweede taal leren kan je op vele manieren. In Triangel hebben we ook hiervoor onze eigen aanpak: natuurlijk, zinvol, functioneel, uit het leven gegrepen. We belichten hier de betekenis van de correspondentie en de Franse kring².

Les écoles fondamentales communales Ochamps et Anloy zijn twee scholen, diep in de Luxemburgse Ardennen. En ja, al twaalf jaar correspondeert onze derde graad met de ondertussen 'Waalse vrienden', nos ami(e)s de la Wallonie. 'Corresponderen' is een van de technieken die we aan elke freinetklas, aanbevelen. Het maakt zoveel mogelijk. Correspondentie is een begin, een vertrek, een aanzet tot van alles en nog wat. Via de correspondentie verruim je je kijk op de wereld. Je komt in contact met kinderen uit een andere streek, met eigen gewoonten, gebruiken, ervaringen, een andere taal. Door het uitwisselen van al die ervaringen, krijgt de klas impulsen om vragen te stellen, vragen te beantwoorden, op te zoeken, te exploreren, te onderzoeken, kortom te leren. Een belangrijk aspect is de sociale kant van de zaak. Je blijft niet 'gevangen' in je eigen omgeving, met ongetwijfeld ook waardevolle gewoonten en gebruiken. Maar door je eigen situatie te spiegelen aan die van anderen, krijg je vaak andere inzichten. Zoals we teksten verrijken in een tekstbespreking, verrijken we als het ware onze leefsituatie. Om een andere taal te leren zijn er heel veel technieken, middelen, mogelijkheden. Toch is het essentieel met de anderstalige zelf contact te hebben: telefonisch, per brief, met de mail, ... of zelfs ontmoetingen in levende lijve. Inderdaad, een korte ontmoeting of zelfs een echte 'échange' zijn heel haalbare mogelijkheden. Nu twaalf jaar geleden zijn we met onze uitwisselingen begonnen. Het prins Filipfonds (Koning Boudewijnstichting) steunt al van in den beginne onze uitwisselingen.

De Monstertjes (klas Bart) en de Duiveltjes (klas Benny) waren in het begin van het schooljaar al op bezoek in Ochamps en Anloy, twee kleine rustige Ardense dorpjes. Ze liggen midden in een indrukwekkend landschap van bossen, akkers en weilanden. Heel idyllisch! Tijdens een driedaagse (twee nachten) verbleven de kinderen in gastgezinnen. We werden heel hartelijk onthaald. Een beter 'taalbad' voor kinderen is moeilijk te verzinnen. Waalse ouders deden overigens veel moeite om Nederlands te spreken, sommigen deden dat zelfs supergoed. Drie dagen ondergedompeld worden in een gezin, een dorp, een leefgemeenschap waar Frans de voertaal is, kan tellen als kennismaking met de taal van Molière. Verder werd er met de correspondenten uitvoerig kennis gemaakt, gegeten, gespeeld, gelachen, eens ruzie gemaakt, gezongen, getekend, geluisterd, gestoeid ... allemaal 'werk'-woorden, De zoektocht kaderde in 'de eerste wereldoorlog'. Dat is ons thema voor dit jaar. Wist je dat er tijdens de eerste wereldoorlog verschrikkelijk hard gevochten is bij Ochamps? De eerste wereldoorlog betekent meer dan Ieper, de Westhoek, de IJzer. Ook dat hebben onze kinderen weer 'aan den lijve' ondervonden. In mei komen de vrienden uit Wallonië naar onze contreien afgezakt. 'Afgezakt' klopt wel want de Ardennen liggen veel 'hoger' dan onze Kempen. Ook dat hebben we geleerd. Ondertussen wordt er geschreven, gemaïld, gebeld, verzonden ... hetzij met de klas, hetzij individueel. Iedereen koos immers een correspondent, iedereen schrijft aan iedereen. Wij schrijven in het begin in het Nederlands. De Walen schrijven in het Frans. Na het gesproken Frans, volgt nu een schrijfontwikkeling. Gaandeweg en spontaan beginnen onze Triangelars ook in het Frans te schrijven. Zowel een klassikale als individuele correspondentie worden opgezet

Tijdens de grote vakantie wordt er ook gewerkt. De leerkrachten Bart en Benny gaan dan op bezoek in Ochamps, evalueren het voorbije jaar en maken nieuwe plannen en afspraken voor het komende schooljaar.

De volgende grote vakantie komen de Waalse leerkrachten naar onze streek en brengen enkele dagen hier door. Ook hier geldt het principe van 'onderdompeling'. We spreken zoveel mogelijk elkaars taal en zien dat sommige zaken hier een klein beetje anders verlopen. Maar daarom beter? Bijlange niet.. in Vlaanderen is veel lintbebouwing, veel drukker verkeer, overal huizen, meer vliegtuigen, meer onnatuurlijke geluiden ...

En toch ... komen ze graag, omdat hier ook veel te beleven valt, omdat hier ook aangename dingen des levens zijn, omdat ook zij willen leren uit onze situatie.

En iets wat we samen de laatste jaren vaststellen ... zoals er geen type 'Waal' is, is er ook geen type 'Vlaming', iets wat men ons uit bepaalde hoeken wil doen geloven. Wat heeft onze correspondentie en uitwisseling hier mee te maken? Alles eigenlijk, via het ontdekken van elkaar en elkaars levensgemeenschappen, leren we niet alleen elkaars taal, maar groeit het respect voor elkaar. Ook dat had Freinet ongetwijfeld voor ogen. Hij is zeker nog een pedagoog voor onze tijd.

Bron: De Reeks 14: *Samen school maken. Coöperatie in het freinetonderwijs* Schrijfgroep Freinetbeweging Vlaanderen. Vvfp Enschede 2016 - blz. 218-220

² Franse kring is inhoudelijk de normale kring maar er wordt Frans gesproken.